

Mand vil der kunne gøres en hel Del Hensyn gældende, der ikke just ere af kirkelig Art. Spørgsmaalet om ens personlige Kendskab til vedkommende Præst, Slægtskab, Venskab o. s. v., Hensyn til vedkommendes Omgængelighed som Menneske og i Selskabslivet, alt saadant vil kunne have en ikke lille Betydning for dette Raad, der siden skal arbejde sammen med Præsten. Men det er dog af den Slags Hensyn, der i det hele og store ikke have stor Betydning over for Spørgsmaalet om hans Stilling som Ordets Forkynder i Menigheden, og naar det var selve den samlede Menighed, der til sidst havde Afgørelsen i sin Haand, vilde man ikke i den Grad kunne frygte for saadanne mere private og personlige Hensyns Indflydelse. Det overvejende Hensyn for den vilde blive at faa en Mand, man kunde være glad ved som Præst og ikke blot at faa en Mand, som man kunde være glad ved at omgaas personlig. Jeg tror i Virkeligheden, at Gennemførelsen af egentligt Præstevalg vilde volde meget mindre Vanskelighed end Gennemførelsen af det, der her foreslaas. Og se vi bort fra Præstevalget, ere disse Menighedsraad egentlig ret overflødige. Jeg har anstrengt mig for at lægge Mærke til den Varme, hvormed Tanken om disse Raad er bleven modtaget. Men jeg har ikke mærket videre til den. Det eneste Folk have spekuleret over, er, hvad disse Raad egentlig skulle bruges til. En har tænkt paa dit, en anden paa dat, men i Virkeligheden er der slet ikke Brug for dem. Det allermeste af, hvad de skulle gøre, er enten noget, Befolkningen nu selv kan gøre, eller som den fri Fattiggasse eller Sogneraadene kunne gøre. Det er i Virkeligheden, saa vidt jeg kan se, et ret overflødigt Apparat, som derved sættes i Scene. Der er talt om Stillingen til Fattigvæsenet, men jeg maa sige, det undrer mig meget, at man mellem kommunale Folk ikke har haft Opmærksomheden henvendt paa dette Punkt. Thi mig forekommer det, at det maa volde Forvirring, naar man i et Sogn for det første har det offentlige Fattigvæsen, dernæst har de fattiges Kasse, og saa for det tredje faar en offentlig Institution som den tvungne Menighedspleje til ogsaa at tumle med Sognets Fattigvæsen, ja endog efter den ærede Kultusministers Ord maa være belavet paa at faa en fjerde Kreds, nemlig den frivillige Menighedspleje, som privat samles om Præsten, til at tage sig af de Ting. Det er i hvert Fald min Erfaring fra det Arbejde, som jeg i sin Tid har haft

blandt de fattige i Kjøbenhavn som Under søger i Kjøbenhavns Understøttelsesforening, at der er intet, der volder mere Vanskelighed i Fattigsager, end naar der er for mange forskellige Myndigheder, som Folk kunne gaa til, og hvor de, der forstaa sig paa det, kunne søge hen for at faa fra alle forskellige Sider, medens de, der ere mere beskedne og ikke saaledes kunne bore sig frem, i Virkeligheden blive ilde stedte. Jeg ved, hvor mange Vanskeligheder det kan forvolde, jo flere Myndigheder der skulle have med de samme Sager at gøre. Den højtærede Minister trøster sig med, at Sogneraadene kunne tage Menighedsraadene med i Fattigplejen. Der staar i Anmærkningerne til Lovforslaget om Menighedsraad (se Tillæg A. Sp. 1996) med Hensyn til det Tilsyn, som Fattigbestyrelsen skal føre med de gamle og svagelige og dem, der understøttes i Hjemmenene, med Hensyn til Understøttelsen, som anvendes til at forsørge og opdrage Børnene, og med Hensyn til det Tilsyn, der skal føres med Plejebørn: „Her foreligger der Tilfælde, hvor Menighedsraadet ligefrem vil kunne tilbyde Kommunen sin Tjeneste, og hvor en ønskelig Samvirken mellem Kommunen og Kirken efter Omstændighederne vil kunne tilvejebringes“. Ja, hvor der ingen Vanskelighed er, kan det godt gøres, men jeg tror, det vilde være uheldigt i mange Kommuner, hvis Menighedsraadene kom og tilbød deres Tjeneste, og Sogneraadene fandt Anledning til at afvise dette Tilbud. Jeg tror ikke, det vilde skabe Fred i Sognet, men at det vilde skabe ret betydelige Vanskeligheder. Der er endelig en Ting, vi ikke kunne være blinde for, og det er den forstyrrende Indflydelse, som de tvungne Menighedsraad næsten nødvendig vilde faa paa hele det frivillige Arbejde, der er i Gang. Detté maa enten slaas sammen med det ny, eller det maa ophæves af det, eller der vil blive Strid. Jeg kan derfor ikke se, at der er nogen Grund til disse tvungne Menighedsraad, og jeg kan ikke se, at det bliver nogen særlig kirkelig Indretning. Hvordan man vender og drejer det, blive disse Raad noget rent borgerligt, og jeg tror, man meget bedre kan overlade deres meste Arbejde til Sogneraadene. Nu ved jeg vel, at man søger en Garanti i de foreslaaede Løfter. Den højtærede Minister kom jo ind derpaa og talte tillige om den Garanti, vi have i Præsteløftet. Ja, er der noget, man kan indvende mod dette Løfte, er det netop det, at den Garanti, det giver for evangelisk-luthersk Lære, er lig Nul. Der staar nemlig i